

21.05.2010

Klemetti Näkkäljärvi
Juvvá Lemet
Suoma sámediggi
Sámi parlamentáralaš ráđi ságadoalli

Gudnejahtton Bolivia mángganášuvnnalaš stáhta presideanta Evo Morales, buorit árvoguossit ja sápmelaččat!

Suoma sámedikki ja sámi parlamentáralaš ráđi beales sávan Dutnje, gudnejahtton presideanta, buresboahitima Sápmái. Árvvus adnon presideanta, Don leat inspirašuvnna gáldu ja ovdamearka buot álgoálbmogiidda. Álgoálbmogat, geat šaddet dáistalit miehtá máilmmi kultuvrraset, gielaset ja ealáhusaideaset beales dárbbahit Du lágán ovdagovaid, jáhku das, ahte maiddá álgoálbmogat sáhttet mearridit iežaset vuorbis ja jođihit iežaset riikka. Bolivia álgoálbmotpolitihkas lea šaddan riikkaidgaskasaš ovdamearka. Sávvat buot máilmmi riikkaid, main orrot álgoálbmogat, čuovvut Du ovdamearka ja váldit Ovttastuvvan Nášuvnnaid julggaštusa álgoálbmogiid vuoigatvuođain lágaideaset oassin. Álgoálbmogat riikkaidgaskasaš dásis leat ballan ahte álgoálbmotjulggaštus báhcá morašlaš muitun das, ahte álgoálbmogiid vuoigatvuođat eai leat ollašuvvan. Bolivia stáhta mearrádus lea movttiidahttin buot riikkaide ja muitala das, ahte julggaštusa prinsihpat ja ulbmilat leat ollašuttimis ja buot álgoálbmogiin, geat dáistalit iežaset vuoigatvuođaid beales, lea doaivu.

Álgoálbmogat ja sin kultuvrrat leat hui dehálaččat máilmmi kultuvrraid mánggalágánvuođa girjjatvuođas. Sámi álbmogi ja min kultuvrii lea leamaš eallindehálaš bastit eallit luondduin soabalaččat iige leat dan hálddašeaddji ja hearrá. Luonddu gudnejahttin lea oktasaš árbevierru, mii ovttastahtá buot álgoálbmogiid. Dan mii galgat eahccit. Álgoálbmogat leat máilmmi servošiid morálalaš čielgedákti, mii atnit ávvira kulturárbevierus ja luonddus suvdilis vuogi mielde.

Globála máilmmis álgoálbmogiid ovttasbargu ja riikkaidgaskasaš soahpamušat, mat suodjalit álgoálbmogiid, leat ain deháleappot. Álgoálbmogat eai šatta doarrut dušše iežaset vuoigatvuođaid beales riikkaideaset siste, muhto maid riikkaidgaskasaš fitnodagaid vuostá. Šattan morašlašžan dadjat, ahte maiddá suomelaš rastánášuvnnalaš fitnodagat vuovdečuollan- ja bioenergiijabuvttadusaineaset uhkidit muhtin álgoálbmogiid birgenlági, kultuvrra ja birra. Maiddá dat riikkat, maid hálddašan viidodagain rastánášuvnnalaš fitnodagat dulbmet álgoálbmogiid rivttiid sierra máilmmi guovlluin, galget guoddit ovddásvástádusa ja eastit dáid fitnodagaid bisttehis vuoittuid háhpohallama. Álgoálbmogat dárbbahit riikkaidgaskasaš soahpamušaid suodjalit maiddá rastáfitnodagaid bisttehis vuoittuid očcodeami nu ahte álgoálbmogiid rievttit eai duolmmahala.

Árvvus adnon presideanta Morales, mii leat hui ilus dan njunušvuođas, man Don leat váldán dálkkádatrievdama duostumis ja álgoálbmogiid oainnuid vuhtii váldimis mearrádusaid dahkamis, mat gusket dálkkádatrievdama. Sápmelaččat oidnet dálkkádatrievdama oktan stuorimus uhkkin oba min kultuvrra boahteáigái, ja seamma ládje oidnet eatnatlohkosaš álgoálbmogat miehtá máilmmi. Álgoálbmogiid dárbbut hilgojuvvoje Københavna dálkkádatráđđádallamiin, muhto sávan, ahte Du barggu láidestemiin Mexico dálkkádatráđđádallamiin váldojuvvojit vuhtii maiddá álgoálbmogiid dárbbut. Illun sáhtán ilmmuhit, ahte Sámi parlamentáralaš ráđđi, mii lea njealji riikka sápmelaččaid ovttasbargoorgána, lea dohkkehan vuosttaš dálkkádatpolitihkalaš strategiijas dán jagi. Áigut

viiddidit dán jagi mielde dálkkádatpolitihkalaš strategiija dálkkádatpolitihkalaš prográmmán, mas vuojuđuuvvat dálkkádatnuppástusaid biehtadahkes váikkuhusaid caggamii sámi kultuvrii.

Dálkkádatrievdama caggan ja áruid geahpideapmi lea álgoálbmotjulggaštusa lassín mávssolaččamus áššiide gullevaš, maidda riikkaidgaskasaš álgoálbmotpolitihkas galgá vuodjut ja mii álgoábmogat galgat čavget ovdalaččasge ovttasbargomet áššis.

Gudnejahtton presideanta Morales, loahpas hálidan giitit Du go hálidat deaivat sápmelaččaid iežat Davviriikkaid galledeami olis. Sávan, ahte Du galledeapmi lea posiitiivvalaš ovdamearka maid Davvirriikkaid stáhtaide ja dat oaččule Dus ođđa movtta váldit ON:a álgoálbmotjulggaštusa nášuvnnalaš lágaid oassin ja ahte dat giddele iežaset politihkas fuomášumi dasa, mat leat dálkkádatrievdama váikkuhusat álgoálbmogiidda.

Giittán go bessen buktit dáid dearvvuođagaid.

21.05.2010

Klemetti Näkkäljärvi
Juvvá Lemet
Saamelaisen Parlamentaarisen Neuvoston puheenjohtaja
Suomen saamelaiskäräjät

Kunnioitettu Bolivian monikansallisen valtion presidentti Evo Morales, hyvät arvovieraat ja saamelaiset!

Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston ja Suomen saamelaiskäräjien puolesta toivotan Teidät, kunnioitettu presidentti, tervetulleeksi saamenmaahan. Arvoisa presidentti, olette inspiraation lähde ja esimerkki kaikille alkuperäiskansoille. Alkuperäiskansat, jotka joutuvat taistelemaan ympäri maailmaa kulttuurinsa, kielensä ja elinkeinonsa puolesta tarvitsevat teidänlaisia esimerkkejä, uskoa siihen, että myös alkuperäiskansat voivat määrätä omasta kohtalostaan ja johtaa omaa maataan. Bolivian alkuperäiskansapolitiikasta on muodostunut kansainvälinen esimerkki. Toivomme kaikkien maailman alkuperäiskansojen asuttavien valtioiden seuraavan teidän esimerkkiänne ja ottavan YK:n julistuksen alkuperäiskansojen oikeuksista osaksi lainsäädäntöään. Kansainvälinen alkuperäiskansayhteisö on pelännyt että alkuperäiskansajulistus jää surulliseksi muistoksi alkuperäiskansojen oikeuksien toteutumattomuudesta. Bolivian valtion päätös on kannustin kaikille valtioille ja kertoo siitä, että julistuksen periaatteet ja tavoitteet on toteutettavissa ja kaikilla alkuperäiskansoilla, jotka taistelevat omien oikeuksiensa puolesta, on toivoa.

Alkuperäiskansat ja heidän kulttuurinsa ovat hyvin tärkeitä maailman kulttuurien monimuotoisuuden kirjossa. Saamen kansalle ja heidän kulttuurilleen on ollut elintärkeää pystyä elämään luonnon kanssa sopuossuussa eikä olla sen hallitsija ja herra. Kunnioitettava suhde luontoon on kaikkia alkuperäiskansoja yhdistävä perinne, jota meidän on vaalittava. Alkuperäiskansat ovat maailmanyhteisön moraalinen selkäranka, me pidämme kulttuuriperinnöstä ja luonnosta huolta kestäväällä tavalla.

Globalisoituvassa maailmassa alkuperäiskansojen yhteistyö ja kansainväliset alkuperäiskansojen suojelevat sopimukset ovat yhä tärkeämpiä. Alkuperäiskansat eivät joudu taistelemaan omien oikeuksien puolesta valtioiden sisällä, mutta myös kansainvälisiä yrityksiä vastaan. Surukseni joudun toteamaan, että myös suomalaiset ylikansalliset yritykset uhkaavat joidenkin alkuperäiskansojen toimeentuloa, kulttuuria ja ympäristöä metsänhakkua- ja bioenergiatuotannolla. Myös valtioiden, joiden alueella toimivat yritykset polkevat alkuperäiskansojen oikeuksia muualla maailmassa tulee kantaa vastuu ja estää ylikansallisten yritysten lyhytnäköinen voitontavoittelu. Alkuperäiskansat tarvitsevat kansainvälisiä sopimuksia suojelemaan niitä myös ylikansallisten yritysten lyhytnäköiseltä voitontavoittelulta alkuperäiskansojen oikeuksien kustannuksella.

Arvoisa presidentti Morales, olemme hyvin iloisia siitä johtajuudesta, jonka olette ottaneet ilmastomuutoksen torjunnassa ja alkuperäiskansojen näkemysten huomioimisessa ilmastomuutosta koskevassa päätöksenteossa. Saamelaiset näkevät ilmastomuutoksen olevan suurimpia uhkia koko kulttuurimme tulevaisuudelle, ja samoin näkevät lukuisat alkuperäiskansat ympäri maailmaa. Alkuperäiskansojen tarpeet sivuutettiin Kööpenhaminan ilmastoneuvotteluissa mutta toivon, että Teidän toimintanne johdolla Meksikon ilmastoneuvotteluissa huomioidaan myös alkuperäiskansojen tarpeet. Voin ilokseni ilmoittaa, että saamelainen parlamentaarinen neuvosto, joka on saamelaisten

yhteistyöelin, on hyväksynyt ensimmäisen ilmastopoliittisen strategiansa tänä vuonna. Aiomme laajentaa kuluvana vuonna ilmastopoliittista strategiaa ilmastopoliittiseksi ohjelmaksi, jossa keskitytään ilmastomuutoksien kielteisten vaikutusten ehkäisyyn saamelaiskulttuurille.

Ilmastomuutoksen estäminen ja haittojen vähentäminen on alkuperäiskansajulistuksen toimeenpanon lisäksi tärkeimpiä asioita joihin kansainvälisessä alkuperäiskansapolitiikassa tulee keskittyä ja meidän alkuperäiskansojen tulee tiivistää entisestään yhteistyötä asiassa.

Arvoisa presidentti Morales, lopuksi haluan kiittää teitä kun haluatte tavata saamelaisia pohjoismaiden vierailunne yhteydessä. Toivon, että vierailunne on positiivinen esimerkki myös Pohjoismaiden valtioille ja he saisivat Teiltä kannustusta ottaa YK:n alkuperäiskansajulistus osaksi kansallista lainsäädäntöään ja kiinnittämään huomiota ilmastomuutoksen vaikutuksiin alkuperäiskansoille omassa politiikassaan.

21.05.2010

Klemetti Näkkäljärvi
Juvvá Lemet
Presidente del Consejo Parlamentario Sami
Parlamento Sami de Finlandia

¡Estimado Presidente del Estado multicultural de Bolivia Evo Morales, estimados invitados y representantes del pueblo sami!

En nombre del Consejo Parlamentario Sami y el Parlamento Sami de Finlandia le doy la bienvenida, estimado Presidente, al país sami. Estimado Presidente, es Usted una fuente de inspiración para todos los pueblos indígenas de la tierra que se ven obligados a luchar por su cultura, idioma y costumbres y necesitan un ejemplo como Usted y fe en que también los pueblos indígenas puedan decidir sobre su propio destino y dirigir el país. La política de Bolivia hacia los pueblos indígenas constituye un ejemplo internacional. Esperamos que todos los países del mundo donde viven pueblos indígenas sigan su ejemplo e incluyan en su legislación nacional los principios de la Declaración de las Naciones Unidas sobre los derechos de los pueblos indígenas. La comunidad internacional de pueblos indígenas ha tenido el temor de que la Declaración de las Naciones Unidas sobre los derechos de los pueblos indígenas solo quede como una reliquia sobre el incumplimiento de estos derechos. La decisión tomada por Bolivia constituye un estímulo para todos los países del mundo y es un ejemplo de que los principios de la Declaración pueden ser cumplidos y de que todos los pueblos indígenas que están luchando por sus derechos tienen esperanza.

Los pueblos indígenas y sus culturas son ingredientes importantes en el espectro multicultural de nuestro planeta. El pueblo sami y su cultura siempre han considerado sumamente importante vivir en armonía con la naturaleza sin ser su dueño o señor. La tradición que une a todos los pueblos indígenas del mundo es la relación respetuosa que tienen con la naturaleza que es algo que tenemos que preservar. Los pueblos indígenas somos un ejemplo moral para la comunidad internacional, nosotros conservamos nuestra herencia cultural y cuidamos la naturaleza de manera sostenible.

En el mundo globalizado, la cooperación y los convenios internacionales que protegen a los pueblos indígenas son cada vez más importantes. Los pueblos indígenas no solo tienen que luchar por sus derechos en su propio territorio nacional sino también contra de los intereses de las compañías multinacionales. A mi pesar tengo que admitir que también las compañías multinacionales finlandesas ponen en peligro la economía, cultura y entorno medioambiental de algunos pueblos indígenas en sus proyectos de tala de bosques y producción de bioenergía. También los estados que permiten que las compañías multinacionales trabajen en su territorio violando los derechos de los pueblos indígenas deben responsabilizarse e impedir la búsqueda de ganancias fáciles a corto plazo de las compañías multinacionales. Los pueblos indígenas necesitan convenios internacionales que les protejan ante los intereses de búsqueda de ganancias fáciles a corto plazo de las compañías multinacionales a costa de los pueblos indígenas.

Estimado Presidente Morales, nos sentimos muy satisfechos por el liderazgo que Usted ha asumido para luchar contra el cambio climático y para tener en cuenta el punto de vista de los pueblos

indígenas en la toma de decisiones relativa al cambio climático. El pueblo sami considera que el cambio climático constituye una de las mayores amenazas para el futuro de nuestra cultura compartiendo esta opinión con los pueblos indígenas del mundo entero. Las necesidades de los pueblos indígenas fueron ignoradas en la Cumbre del cambio climático de Copenhague pero espero que bajo su liderazgo estas necesidades sí se tengan en cuenta en la Cumbre del cambio climático de Méjico. Me complace comunicarle que este año el Consejo Parlamentario Sami que es un órgano de cooperación del pueblo sami, ha aprobado su primera estrategia de política climática. Nuestra intención es ampliar este año la estrategia de política climática para convertirla en un programa de política climática que tiene como objetivo prevenir los impactos dañinos producidos por el cambio climático para la cultura sami.

Impedir el cambio climático y contrarrestar sus efectos negativos, además de la ejecución de la Declaración de las Naciones Unidas sobre los derechos de los pueblos indígenas, son puntos claves de la política internacional relativa a los pueblos indígenas y nosotros que formamos parte de esta comunidad tenemos que estrechar nuestros lazos de colaboración en este asunto.

Estimado Presidente Morales, para terminar, le quiero agradecer su visita al pueblo sami durante su estancia en los Países Nórdicos. Espero que su visita sirva de ejemplo positivo para los estados nórdicos y que de esta manera se vean estimulados para incorporar los principios la Declaración de las Naciones Unidas sobre los derechos de los pueblos indígenas en sus legislaciones nacionales y que presten más atención a los impactos del cambio climático a la vida de los pueblos indígenas en sus decisiones políticas.